

Sivistysvaliokunta

Torstai 20.11.2025 klo 12.00—13.43

Läsnä

puheenjohtaja Tuula Haatainen sd
varapuheenjohtaja Ari Koponen ps
jäsen Maaret Castrén kok (1, 2, 3, 4) (5, 6 osittain)
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (6) (5 osittain)
jäsen Pia Hiltunen sd (5, 6)
jäsen Inka Hopsu vihr (6, 7, 8, 9) (5 osittain)
jäsen Laura Huhtasaari ps (1, 2, 3, 4, 6) (5 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6) (7 osittain)
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Mia Laiho kok (5 osittain)
jäsen Pia Lohikoski vas (6, 7, 8, 9) (5 osittain)
jäsen Nasima Razmyar sd (6) (5 osittain)
jäsen Sara Seppänen ps (6) (5, 7 osittain)
jäsen Markku Siponen kesk (5, 6)
jäsen Oskari Valtola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6)
varajäsen Ritva Elomaa ps (6 osittain)
varajäsen Marko Kilpi kok (5, 6 osittain)
varajäsen Pia Sillanpää ps (5, 6 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle arkistointilaiksi ja laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 169/2025 vp

Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Pöytäkirja SiVP 86/2025 vp

4. Toimenpidealoite älylaitteiden käytön kieltämisestä peruskouluissa koko koulupäivän ajaksi

Toimenpidealoite TPA 65/2025 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

5. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon ensimmäinen osa Strateginen toimintaympäristöanalyysi sekä skenaarioita vuoteen 2045

Valtioneuvoston selonteko VNS 7/2025 vp

Asiantuntijalausunto VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 työelämäprofessori Lauri Järvilehto Asiantuntijalausunto liite A 5
Asiantuntijalausunnon liite VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 työelämäprofessori Lauri Järvilehto Asiantuntijalausunto liite B 5
Asiantuntijalausunto VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 erityisasiantuntija Tommi Himberg, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Asiantuntijalausunto liite C 5
Asiantuntijalausunnon liite VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 erityisasiantuntija Tommi Himberg, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus Asiantuntijalausunto liite D 5
Asiantuntijalausunto VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 psykologian tohtori Katri Saarikivi Asiantuntijalausunto liite E 5
Asiantuntijalausunto VNS 7/2025 vp SiV 20.11.2025 YTT, dosentti, yliopistonlehtori Pasi Pyöriä, Tampereen yliopisto Asiantuntijalausunto liite F 5

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- työelämäprofessori Lauri Järvilehto, liite
- erityisasiantuntija Tommi Himberg, Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, liite
- psykologian tohtori Katri Saarikivi, liite

Etäyhteydellä

- YTT, dosentti, yliopistonlehtori Pasi Pyöriä, Tampereen yliopisto, liite

Estyneinä poissa olivat:

- Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
- E2 Tutkimus

Valiokuntaan on saapunut ilmoitus, ei lausuntoa:

- Työn ja talouden tutkimus LABORE

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi perusopetuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 103/2025 vp

Valiokunta hyväksyi käsittelyn pohjaksi 18.11.2025 jaetun mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Pöytäkirja SiVP 86/2025 vp

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Kosonen ehdotti ed. Siposen kannattamana, että 1. lakiehdotuksen pykälät hyväksyttäisiin vastalauseesta 1 ilmenevällä tavalla muutettuina. Ed. Lohikoski ehdotti ed. Hopsun kannattamana, että 1. lakiehdotuksen pykälät hyväksyttäisiin vastalauseesta 2 ilmenevällä tavalla muutettuina. Seuranneessa äänestyksessä ed. Lohikosken ehdotus voitti ed. Kososen ehdotuksen äänin 6—2 (9 tyhjää).

Seuraavaksi äänestettiin ed. Lohikosken ehdotuksesta mietintöluonnosta vastaan. Mietintöluonnos voitti ed. Lohikosken ehdotuksen äänin 9—8.

Ed. Kosonen ehdotti ed. Siposen kannattamana, että mietintöluonnokseen lisätään seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa ja arvioi perusopetuksen valmistavan opetuksen ja lisäopetuksen rajaamisen vain Suomen ulkopuolella syntyneille vaikutuksia ja tuo tarvittaessa eduskuntaan esityksen rajauksen poistamiseksi.” Seuranneessa äänestyksessä mietintöluonnos voitti ed. Kososen ehdotuksen äänin 9—8.

Ed. Kosonen ehdotti ed. Siposen kannattamana, että mietintöluonnokseen lisätään seuraava lausumaehdotus: ”Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa ja arvioi aamu- ja iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen korotusten vaikutuksia toimintaan osallistumiseen ja eri kunnissa asuvien lasten oikeuksien yhdenvertaisuuden toteutumiseen sekä ohjeistaa kuntia asiakasmaksuhelpotusten myöntämisessä ja perimättä jättämisessä, jotta asiakasmaksut eivät muodostu esteeksi toimintaan osallistumiselle.” Seuranneessa äänestyksessä mietintöluonnos voitti ed. Kososen ehdotuksen äänin 9—8.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1. ed. Kosonen ja Siponen; 2. ed. Lohikoski, Eloranta, Haatainen, Hiltunen, Hopsu ja Razmyr.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 143/2025 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 45/2025 vp

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunta jatkoi valmistavaa keskustelua.

8. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

Pöytäkirja SiVP 86/2025 vp

9. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 25.11.2025 kello 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Maiju Tuominen